

Привредна сарадња АП Војводине и Румуније

јануар - јун 2023. године

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

1919

Нови Сад, август 2023. године

РУМУНИЈА – ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Румунија

Република Србија

Површина	238.391 km ²	77.474 km ²
Број становника	18.326.327 (процена 2023)	6.693.375 (процена 2023)
БДП	301,26 млрд USD (2022)	63,50 млрд USD (2022)
Процентуални годишњи раст БДП	2,4% (Q1 2023)	1,7% (Q2 2023)
Удео пољопривреде у БДП	4,2%	9,8%
Удео индустрије у БДП	33,2%	41,1%
Удео услуга у БДП	62,6%	49,1%
БДП по глави становника (PPP¹)	32.738,19 USD (2022)	20.496,82 USD (2022)
Стопа инфлације	10,2 (јун 2023)	13,7% (јун 2023)
Стопа незапослености	5,4% (јун 2023)	10,1% (Q1 2023)

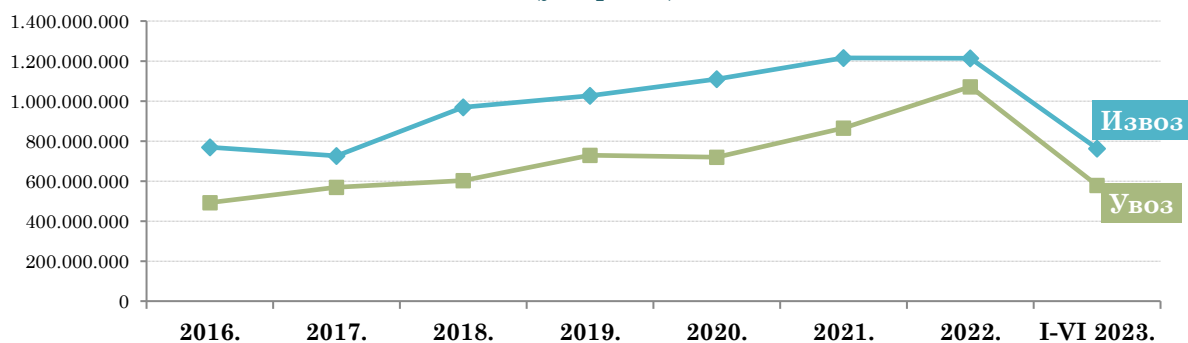
¹ Паритет куповне моћи ([енгл. Purchasing power parity](#) - PPP) је однос општих индекса цена међу државама који служе за корекцију службених курсева.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РУМУНИЈЕ

Спољнотрговинску робну размену између Републике Србије и Румуније карактерише **већи извоз од увоза**, односно **спољнотрговински суфицит** на страни Републике Србије.

У првој половини 2023. године забележен је **спољнотрговински суфицит у вредности од 184,5 млн евра**, који је за 91,4 млн евра или 98,1% већи од суфицита забележеног у истом периоду 2022. године. Услед значајнијег раста извоза од раста увоза, покривеност увоза извозом је повећана са 117,0%, колико је износила у периоду јануар-јун претходне године, на 131,9% у истом периоду 2023. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Румуније
(у еврима)

Укупна спољнотрговинска робна размена између Републике Србије и Румуније је у периоду јануар - јун 2023. године остварена у вредности од 1,3 млрд евра и за 12,6% је већа од размене остварене у истом периоду претходне године. Током целе 2022. године између Републике Србије и Румуније остварена је укупна размена у вредности од 2,3 млрд евра, што је за 9,8% више од размене остварене 2021. године.

Извоз из Србије у Румуније је у првој половини 2023. године реализован у вредности од 763,1 млн евра и у односу на исти период 2022. године повећан је за 18,8%, док је увоз из Румуније у Србију реализован у вредности од 578,5 млн евра и у односу на период јануар - јун претходне године, већи је за 5,3%. Током 2022. године укупан извоз из Републике Србије у Румуније био је мањи за незнатних 0,2% у односу на извоз остварен 2021. године, док је увоз био већи 23,9% мг.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Румуније

Период	Извоз		Увоз		Укупно		Салдо
	Износ	Индекс	Износ	Индекс	Износ	Индекс	
I-VI 2023.	763.074	118,8	578.542	105,3	1.341.616	112,6	184.532
I-VI 2022.	642.460	98,8	549.310	124,8	1.191.770	109,3	93.150
2022.	1.213.208	99,8	1.071.885	123,9	2.285.093	109,8	141.323
2021.	1.215.853	109,6	865.115	120,1	2.080.968	113,7	350.738

*у 000 евра

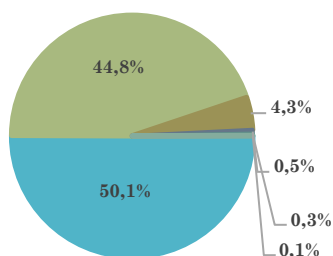
Румунија је један од важнијих спољнотрговинских партнера Републике Србије, нарочито када је реч о извозу. Размена Србије са Румунијом чини 4,0% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије забележене у првих

шест месеци 2023. године (извоз у Румунију чинио је 5,2% укупног извоза, а увоз из Румуније 3,1% укупног увоза). **Румунија се налази на седмом месту на листи земаља са којима је Србија остварила робну размену у посматраном периоду (5. место међу извозним земљама, односно 8. место на листи земаља из којих је Србија увозила).**

Учешће Румуније у размени Републике Србије са светом, I-VI 2023. године		Позиција Румуније у редоследу земаља са којима Србија сарађује, I-VI 2023. године	
УКУПНО	4,0%	УКУПНО	7. место
ИЗВОЗ	5,2%	ИЗВОЗ	5. место
УВОЗ	3,1%	УВОЗ	8. место

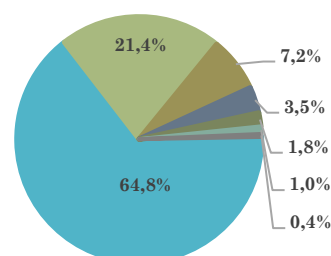
Посматрано по секторима делатности, **највећи део извоза Србије у Румунију се односи на извоз сектора Прерађивачке индустрије (50,1% у периоду јануар - јун 2023),** који је у односу на исти период 2022. године забележио **смањење од 15,3%.** У оквиру Прерађивачке индустрије, највећи део извоза се односи на Производњу моторних возила и приколица (13,0%), гуме и пластике (12,6%) и основних метала (11,9%). На другом месту је извоз **Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром** (учешће 44,8%), који је у односу на исти период претходне године забележио повећање вредности извоза од чак 1.416,4% (вођено повећањем извоза електричне енергије). На трећем месту се налази сектор **Пољопривреда, шумарство и рибарство** (учешће 4,3%), са оствареним међугодишњим смањењем од 79,4%, (првенствено услед смањења извоза кукуруза, пшенице и јечма). Остали извозни сектори појединачно учествују са мање од по 1,0% у укупном извозу Србије из Румуније.

Структура извоза Републике Србије у Румунију, јануар - јун 2023.

- Прерађивачка индустрија
- Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Информисање и комуникације
- Снабдевање водом и управљање отпадним водама
- Рударство

Структура увоза Републике Србије из Румуније, јануар - јун 2023.

- Прерађивачка индустрија
- Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром
- Некласификовано по КД
- Рударство
- Пољопривреда, шумарство и рибарство
- Снабдевање водом и управљање отпадним водама
- Информисање и комуникације

Прерађивачка индустрија представља доминантан сектор и када се посматра увоз Србије из Румуније (учешће 64,8% у периоду јануар - јун 2023), са забележеним међугодишњим **смањењем вредности увоза од 10,3%.** Производња електричне опреме (15,6%), Производња хемикалија и хемијских производа (15,6%), Производња основних метала (14,2%) и Производња кокса и деривата нафте (13,1%) су области прерађивачке индустрије које су се највише увозиле из Румуније у посматраном периоду. На другом месту је увоз сектора **Снабдевање електричном**

енергијом, гасом и паром (учешће 21,4%), који је у односу на исти период претходне године забележио повећање вредности увоза од 116,6%. На трећем месту је увоз сектора **Некласификовано по КД**, са учешћем од 7,2%. Остали увозни сектори појединачно учествују са мање од по 4,0% у укупном увозу Србије из Румуније.

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - јун 2023. године, из Србије у Румунију **највише је извезено Електричне енергије**, у вредности од **341,8 млн евра** (што чини 44,8% укупног извоза у Румунију у посматраном периоду), уз међугодишње повећање вредности датог извоза од чак 1.516,4%. На другом месту налази се извоз артикла **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, у вредности од 45,1 млн евра и са учешћем од 5,9% у укупном републичком извозу у Румунију у посматраном периоду, и повећањем вредности извоза од 16,3% мг. Остали извозни производи појединачно учествују са мање од по 4,0% у укупном извозу АП Војводине у Румунију.

У првих шест месеци 2023. године, у Србију је из Румуније, посматрано по артиклима, **највише увезено Електричне енергије**, у вредности од **123,6 млн евра** (што чини 21,4% укупног републичког увоза из Румуније у посматраном периоду), који је забележио повећање вредности увоза за 116,6% мг. Остали увозни производи појединачно учествују са мање од по 6,0% у укупном увозу АП Војводине из Румуније.

Најзначајнији производи у робној размени између Републике Србије и Румуније

*у 000 евра

Назив производа	ИЗВОЗ Износ	I-VI 2023.	
		Учешће	Индекс
Електрична енергија	341.799	44,8%	1.516,4
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	45.100	5,9%	116,3
Остали производи од коже или вештачке коже, остало	26.477	3,5%	110,5
Остала пшеница и наполица, остало	15.278	2,0%	48,9
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	11.654	1,5%	106,0

Назив производа	УВОЗ Износ	I-VI 2023.	
		Учешће	Индекс
Електрична енергија	123.589	21,4%	216,6
Неразврстана роба по ЦТ ² -роба на складиштењу	29.163	5,0%	67,2
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	27.491	4,8%	94,4
Суперфосфати, садрже>=35% дифосфор пентоксида	17.958	3,1%	-
Остали проводници, остали, за напон до 80V	15.002	2,6%	97,3

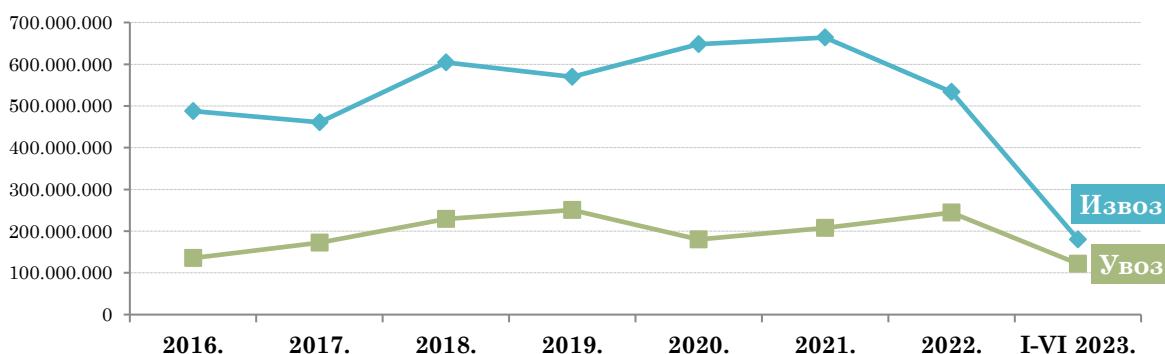
² На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И РУМУНИЈЕ

Спољнотрговинску робну размену између АП Војводине и Румуније, као и на републичком нивоу, карактерише **већи извоз од увоза**, односно **спољнотрговински суфицит** на страни АП Војводине.

У периоду јануар - јун 2023. године забележен је **спољнотрговински суфицит у вредности од 58,3 млн евра**, који је за 163,4 млн евра или за 73,7% мањи од суфицита забележеног у истом периоду прошле године, када је износио 221,7 млн евра. Значајан пад извоза уз истовремени раст увоза допринео је великом смањењу покривености увоза извозом, са 292,2% (колико је износила у првих шест месеци прошле године) на 147,8% у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Румуније
(у еврима)

Укупна спољнотрговинска робна размена између АП Војводине и Румуније је у првих шест месеци 2023. године износила 302,4 млн евра (што чини 22,5% укупне размене између Републике Србије и Румуније у истом периоду), **што је за 33,2% мање у односу на размену остварену у истом периоду прошле године**. Током целе претходне 2022. године, између Војводине и Румуније бележена је размена у вредности од 778,1 млн евра, која је за 10,8% била мања од размене остварене 2021. године.

Извоз из АП Војводине у Румунију је у периоду јануар - јун 2023. године износио 180,3 млн евра, што је за 46,5% мање у односу на извоз у истом периоду 2022. године, док је **увоз из Румуније у АП Војводину у истом периоду реализован у вредности од 122,0 млн евра** и у односу на исти период прошле године је забележио раст вредности од 5,8%. У 2022. години, у поређењу са 2021. годином, бележено је међугодишње смањење вредности извоза из Војводине у Румунију за 19,6% и повећање вредности увоза у Војводину из Румуније, за 17,4% мг.

Спољнотрговинска робна размена између АП Војводине и Румуније

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-VI 2023.	180.349	53,5	122.031	105,8	302.379	66,8	58.318
I-VI 2022.	337.036	87,8	115.332	114,1	452.368	93,3	221.703
2022.	533.994	80,4	244.070	117,4	778.064	89,2	289.923
2021.	663.949	102,4	207.844	115,4	871.793	105,2	456.105

Размена Војводине са Румунијом представља **2,7%** укупне војвођанске спољнотрговинске робне размене остварене у првој половини **2023.** године (извоз у Румунију чинио је 3,8% укупног извоза АП Војводине, а увоз из Румуније 1,9% укупног војвођанског увоза у посматраном периоду).

Румунија се налази на **10.** месту на листи земаља са којима је Војводина остварила робну размену у периоду јануар - јун **2023.** године (7. место међу извозним земљама, односно 13. место на листи земаља из којих је Војводина увозила).

Учешће Румуније у размени АП Војводине са светом, I-VI 2023. године		Позиција Румуније у редоследу земаља са којима АП Војводина сарађује, I-VI 2023. године	
УКУПНО	2,7%	УКУПНО	10. место
ИЗВОЗ	3,8%	ИЗВОЗ	7. место
УВОЗ	1,9%	УВОЗ	13. место

Према последњим расположивим подацима, у **2022.** години је у АП Војводини укупно **943 привредних субјеката** пословало са Румунијом. Далеко је више било оних који су само увозили из Румуније (481), од оних који су извозили у Румунију (304), док је 158 привредних субјеката бележило размену у оба смера.

Број привредних субјеката АП Војводине који послују са Румунијом

АП Војводина - Румунија	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Индекс 2019/2018.	Индекс 2020/2019.	Индекс 2021/2020.	Индекс 2022/2021.
Укупно - Број привредних субјеката	882	918	915	925	943	104,1	99,7	101,1	101,9
Број привредних субјеката који само извозе	246	275	320	287	304	111,8	116,4	89,7	105,9
Број привредних субјеката који само увозе	496	500	466	490	481	100,8	93,2	105,2	98,2
Број привредних субјеката са разменом у оба смера	140	143	129	148	158	102,1	90,2	114,7	106,8

ИЗВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ У РУМУНИЈУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Посматрано по секторима делатности, у периоду јануар - јун 2023. године, у извозу АП Војводине у Румунију **доминантно је учешће сектора Прерађивачке индустрије (82,8%)**, који је у односу на исти период прошле године **забележио смањење вредности за 28,0%** (вођено смањеним извозом кокса и деривата нафте, за 96,2% и смањеним извозом хемикалија и хемијских производа, за 71,2%). На другом месту налази се сектор **Пољопривреда, шумарство и рибарство** (учешће 14,9% у посматраном периоду), који је забележио значајније међугодишње смањење вредности извоза у Румунију, и то за 78,6% мг. (првенствено услед смањене вредности извоза кукуруза). Остали извозни сектори појединачно учествују са мање од по 2,0% у укупном извозу АП Војводине у Румунију.

Структура извоза АП Војводине у Румунију, јануар - јун 2023.

Посматрано по областима делатности, највеће учешће у извозу АП Војводине у Румунију има област прерађивачке индустрије, односно **Производња моторних возила и приколица** (23,8% укупног војвођанског извоза у Румунију у првих шест месеци ове године, и међугодишњим повећањем вредности извоза за 40,2%). На другом месту налази се област пољопривреде, односно **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности**, која чини 14,9% укупног војвођанског извоза у Румунију у периоду јануар - јун 2023. године и која је остварила већ поменуто међугодишње смањење вредности извоза.

Водеће делатности у извозу АП Војводине у Румунију, јануар - јун 2023. (кумулативно учешће 89,5% у укупном војвођанском извозу у Румунију)

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - јун 2023. године, из Војводине у Румунију **највећи је био извоз Сетова проводника за паљење, остали сетови**

за возила, у вредности од 40,1 млн, са учешћем од 22,2% у укупном извозу АП Војводине у Румунију (а чинио је 14,7% укупног војвођанског извоза датог артикла у посматраном периоду). На другом месту налази се извоз **Остале пшенице и наполице**, који је чинио 7,6% укупног војвођанског извоза у Румунију у посматраном периоду (а чинио је 27,3% укупног војвођанског извоза датог артикла) и забележио је смањење вредности извоза од 45,5% мг. Остали извозни производи појединачно учествују са мање од по 3,5% у укупном извозу АП Војводине у Румунију.

Најзначајнији извозни производи у спољнотрговинској робној размени АП Војводине и Румуније

*у 000 евра

Назив производа	2022.			I-VI 2023.			Учешће у укупном извозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2022 / 2021	Износ	Учешће	Индекс I – VI 2023 / I – VI 2022	
Укупно	842 врсте артикала			664 врсте артикала			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	68.969	12,9%	112,2	40.074	22,2%	138,4	14,7%
Остала пшеница и наполица, остало	46.326	8,7%	57,7	13.784	7,6%	54,5	27,3%
Жица од рафинисаног бакра, попречни пресек >0,5mm-6mm	0	0,0%	-	5.983	3,3%	-	100,0%
Остали производи из тарифног броја 8414 ³ , за остале сврхе	15.371	2,9%	-	5.023	2,8%	69,4	99,1%
Делови за производе из тарифног броја 8414, остали	2.327	0,4%	15,3	5.015	2,8%	286,8	9,9%
Јечам, осим за сетву	25.386	4,8%	150,3	4.608	2,6%	41,1	68,9%
Црепови (кровни), од керамике	11.353	2,1%	118,9	4.505	2,5%	77,4	35,6%
Кукуруз, семенски, обични хибриди	4.770	0,9%	141,6	3.478	1,9%	137,7	10,4%
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће <3%	3.355	0,6%	106,3	3.393	1,9%	143,6	10,3%
Производи остали, од пластичних маса, остало	1.222	0,2%	335,2	3.353	1,9%	991,8	17,3%

³ ЦТ 8414 - Ваздушне или вакуум пумпе, ваздушни или гасни компресори и вентилатори; Вентилационе или рециркулационе напе (аспиратори) са уграђеним вентилатором, укључујући оне опремљене филтерима; Гасно-непропусни ормари за биолошку сигурност опремљени или неопремљени филтерима.

УВОЗ ИЗ РУМУНИЈЕ У АП ВОЈВОДИНУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

У првој половини текуће године, **готово 70% увоза АП Војводине из Румуније чини увоз сектора Прерађивачке индустрије**, који је забележио међугодишње смањење вредности увоза од 3,0%. На другом месту се налази увоз сектора **Некласификовано по КД**, који је чинио 15,2% укупног војвођанског увоза из Румуније у посматраном периоду, и забележио је смањење вредности увоза од 2,7% мг. На трећем месту се налази увоз сектора **Пољопривреда, шумарство и рибарство**, који је чинио 7,6% укупног војвођанског увоза из Румуније у првих шест месеци 2023., и у поређењу са истим периодом претходне године забележио је повећање вредности увоза од 247,4% (првенствено услед повећаног увоза семенског кукуруза). Остали увозни сектори појединачно учествују са мање од по 4,5% у укупном увозу АП Војводине из Румуније у посматраном периоду.

Структура увоза АП Војводине из Румуније, јануар - јун 2023. године

Посматрано по областима делатности, у увозу АП Војводине из Румуније, поред области **Некласификовано по КД** (15,2%, учешће у првих шест месеци 2023. године), највеће учешће има **Производња основних метала** са учешћем од 13,0% (која је забележила смањење од 16,4% мг) и **Производња електричне опреме** са учешћем од 12,2% (која је остварила међугодишње повећање вредности увоза за 11,2%).

Водеће делатности у увозу АП Војводине из Румуније, јануар - јун 2023. (кумулативно учешће 78,6% у укупном војвођанском увозу из Румуније)

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - јун 2023. године из Румуније у Војводину је највише увезен (поред Неразврстане робе по ЦТ), артикал **Остали проводници, остали, за напон до 80V**, у вредности од 8,6 млн евра, са учешћем од 7,0% у укупном увозу из Румуније (односно учешћем од 43,4% у укупном војвођанском

увозу датог артикла у посматраном периоду). Остали увозни производи појединачно учествују са мање од по 6,5% у укупном увозу АП Војводине из Румуније.

Најзначајнији увозни производи у спољнотрговинској робној размени
АП Војводине и Румуније

*у 000 евра

Назив производа	2022.			I-VI 2023.			Учешће у укупном увозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2022 / 2021	Износ	Учешће	Индекс I – VI 2023 / I – VI 2022	
Укупно	975	врста артикала		707	врста артикала		
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	21.991	9,0%	133,4	12.381	10,1%	124,7	2,1%
Остали проводници, остали, за напон до 80V	13.009	5,3%	109,5	8.587	7,0%	127,5	43,4%
Кукуруз, семенски, обични хибриди	9.533	3,9%	584,9	7.751	6,4%	730,9	27,1%
Угљоводоници гасовити, течни, остало	15.612	6,4%	109,6	7.169	5,9%	76,9	98,7%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	21.116	8,7%	106,9	6.223	5,1%	67,7	2,1%
Траке остале, ТВ, у котуровима, дебљине >=3mm а <4,75mm	9.771	4,0%	66,9	5.956	4,9%	114,5	80,8%
Отпаци и остаци, остали, од гвожђа, челика, остали	324	0,1%	-	5.278	4,3%	-	50,5%
Тканине текстилне, превучене полиуретаном	6.829	2,8%	141,4	4.445	3,6%	138,4	21,1%
Плоче иверице, од дрвета, импрегнисане хартијом	7.723	3,2%	104,1	3.605	3,0%	90,4	65,6%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	13.675	5,6%	422,5	3.197	2,6%	54,3	0,4%

Војводина је у периоду јануар - јун 2023. године увезла 707 различитих врста производа из Румуније, више него што је извезла у истом периоду (664).

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ИЗ РУМУНИЈЕ У АП ВОЈВОДИНИ

Посматрано од 2001. године, **укупна вредност СДИ из Румуније у АП Војводину износи око 9,5 млн евра**. Највећа међу инвестицијама је **COFICAB SERBIA D.O.O. DEЃ**, (порекло инвестиције: Тунис/Румунија), из аутомобилске индустрије (Производња жица и каблова), у којој ради преко 300 запослених.

ИЗВОР ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/spoljna-trgovina/>
2. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/romania/>
3. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/romania/indicators>
4. Развојна агенција Војводине, <https://rav.org.rs/sr/>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством
Број: Број: 05/4-12/36-2023